

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri Den 28. oktober 2005

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering ministerens talepunkt fra samrådet i Fødevareudvalget den 27. oktober 2005, samrådssp. K.

Med venlig hilsen

Kent Harnisch

Spørgsmål K:

”Vil ministeren i forlængelse af notatet om Kommissionens rapport om tilbagebetalingskrav på eksportrestitutioner for levende dyr af 3. oktober 2005 samt Kommissionens rapport herom, jf. FLF alm. Del – bilag 15, redegøre for, hvilke initiativer regeringen vil tage for at stoppe eksportstøtten til disse transporter?”

TALEPUNKT

Jeg vil gerne starte med at gentage, hvad jeg også sagde sidst: Dette er en sag, der berører mig dybt. Den nuværende situation, hvor EU med sine støtteregler tilskynder til eksport af levende slagtekvæg, er en situation, som vi simpelthen ikke kan leve med.

Sagen vedrører - som vi kan se i dag - flere ministerier. Under mit ressort hører reglerne om eksportstøtte, og det er derfor denne del af sagen, jeg vil tage mig af.

Jeg vil gerne starte med kort at redegøre for reglerne om eksportstøtte til levende kvæg.

Der gives støtte til eksport af henholdsvis slagtekvæg og avlskvier og -køer. Danmark har ingen eksport af levende slagtekvæg med eksportstøtte, men eksporterede sidste år 1638 avlsdyr til 3. lande (hovedsagligt til Rusland).

Hvad angår støtten til eksport af slagtekvæg, gives der EU-støtte til handyr over 300 kg. levende vægt til Libanon og Egypten.

Det er en betingelse for at få støtte, at EU's regler om beskyttelse af dyr under transport er overholdt. Dyrene og transporten skal kontrolleres af en dyrlæge ved afgang fra EU, ved skift af transportmiddel samt ved ankomst til 3. landet.

Desuden skal medlemsstaterne hvert år indberette oplysninger til Kommissionen bl.a. om resultatet af den udførte kontrol og konsekvenserne for restitutionsudbetalingen. Disse indberetninger er baggrund for den oversendte rapport.

Hvis kravene til dyrevelfærd ikke overholdes, nedsættes eksportrestitutionerne. Restitutionerne nedsættes yderligere, eller bortfalder helt, hvis flere dyr er berørt.

Jeg vil gerne understrege, at Regeringen er imod eksportstøtte til slagtekvæg. Helt principielt bør dyrene transporteres så kort som muligt før slagtning. Det bør være kødet - ikke de levende dyr - der transporteres.

Af den grund er det helt forkert, at EU med restitutionerne giver et økonomisk incitament til eksport af levende kvæg. Danmark har derfor igennem længere tid arbejdet for, at eksportstøtten til levende dyr afskaffes.

Siden Rådsmødet den 19.-20. november 2001 har den danske regering således vedholdende arbejdet for, at dyr udsættes for så kort

transport som muligt inden slagting, og at eksportrestitutionerne afskaffes.

I april 2005 offentliggjorde dyrevelfærdsgruppen Compassion in World Farming en video, som dokumenterede, under hvilke forhold kvæg eksporteres fra EU til Libanon. Herved blev emnet endnu engang sat på dagsordenen i EU-sammenhæng, og det fik flere af Europa-Parlamentets medlemmer til at gå ind i sagen.

Som bekendt bragte jeg emnet op på Rådsmødet den 26. april 2005. Her stillede jeg Kommissionen en række spørgsmål, og opfordrede samtidig til, at Kommissionen skulle fremsætte forslag om afskaffelse af eksportstøtten til levende slagtekvæg. Den danske holdning blev udtrykkeligt støttet af Tyskland, Storbritannien, Østrig, Sverige, Luxembourg og Holland.

Landbrugskommissæren oplyste, at Kommissionen ikke umiddelbart havde til hensigt at afskaffe støtten. Det var Kommissionens opfattelse, at en afskaffelse ville medføre, at EU under forhandlingerne i WTO ville komme til at betale for indrømmelser 2 gange.

Samtidig gav Kommissionen udtryk for, at man frygter, at en afskaffelse af støtten vil betyde, at Libanon, på grund af landets slagtetraditioner, i stedet vil importere dyr fra fjernere destinationer, som for eksempel Brasilien.

Kommissæren ønskede i stedet at styrke kontrollen af eksportstøtten til levende dyr. Samtidig oplyste Kommissionen, at man i juni 2005 ville fremlægge en rapport, der evaluerer området, baseret på data fra medlemslandene.

Efter rådsmødet skrev jeg et brev til kommissæren, hvor jeg bl.a. opfordrede Kommissionen til at iværksætte en ad hoc revision af området. Kommissæren svarede, at en revisionsundersøgelse er en mulighed. Kommissæren skrev endvidere, at efterfølgende undersøgelser af de i foråret meget kritiserede transportere til Libanon havde vist, at problemet lå i 3. lands kontrollen - ikke i EU.

I maj fremsatte Kommissionen derfor et forslag til skærpelse af veterinærkontrollen i 3. landet. Forslaget strammer de kompetencemæssige krav til de dyrlæger, der kontrollerer i 3. landet.

Selvom det måske kun vil lede til begrænsede forbedringer, så har regeringen lagt op til at støtte forslaget (jf. Notat og Grundnotat af 30. juni 2005 oversendt til Fødevareudvalget). Men forslaget viser, at det er svært at stramme kontrollen, og at en afskaffelse af støtten derfor er det eneste, der virker.

Forslaget var sat til afstemning på det seneste møde i Forvaltningskomitéen for Handelsmekanismer den 11. oktober 2005. På mødet blev forslaget imidlertid taget af dagsordenen, og Kommissionen ønskede ikke at give en nærmere begrundelse herfor. Der gættedes dog fra flere sider på, at pres fra bl.a. Europa-Parlamentet og Danmark har overbevist Kommissionen om, at den foreslåede skærpelse af reglerne ikke vil fjerne problemet.

I sommer har en stor del af parlamentsmedlemmerne skrevet under på, at Kommissionen og Ministerrådet bør fjerne støtten. Ligeledes har Danmark flere gange i Forvaltningskomitéen for Handelsmekani-

nismer understreget, at den eneste effektive løsning på problemet er, at restitutionerne afskaffes.

I september modtog vi så Kommissionens rapport om tilbagebetalingskrav på eksportrestitutioner for levende dyr – en rapport, som baseres på data fra oktober 2003 til oktober 2004.

Jeg må indrømme, at jeg blev rystet, da jeg i rapporten f.eks. kunne læse, at knap 8 % af den samlede ansøgte eksportstøtte i Holland til levende kvæg ikke blev udbetalt pga. overtrædelser af reglerne om transport. Og at årsagen til manglede udbetaling i flere lande skyldtes alvorlige overtrædelser af reglerne, som f.eks. at dyrene var døde eller havde kælvet under transporten, var blevet nødslagt på grund af manglende overholdelse af dyrevelfærdsreglerne, eller at reglerne om hviletid ikke var overholdt.

Rapporten understøtter det danske synspunkt om, at eksportstøtten til levende kvæg må og skal fjernes.

Kommissæren har tidligere givet udtryk for, at Kommissionen ikke vil fjerne restitutionerne før en ny WTO-aftale, bl.a. om udfasning af eksportstøtte er opnået. Jeg agter derfor at tage sagen op på decemberrådsmødet umiddelbart efter WTO-forhandlingerne i Hong Kong, hvor vi forhåbentlig har en ramme for udfasning af eksportstøtten. På rådsmødet vil jeg presse på for, at eksportstøtten til levende dyr afskaffes som noget af det første, efter at principperne for den nye WTO-aftale er indgået.

Rom blev ikke bygget på én dag, og denne sag har vist, at det også tager tid, at afskaffe eksportstøtten til levende dyr. Men udviklin-

gen i sagen tyder på, at man med et vedholdende pres forhåbentlig kan skabe så stor opmærksomhed, at det lykkes. Jeg vil i hvert fald fortsat kæmpe for denne sag, for vi kan simpelthen ikke leve med, at EU med eksportstøtten tilskynder til eksport af levende dyr til slagtning i 3. lande.